

Begroting 2023

Lokale heffingen

Provincie Gelderland

Definitief

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

≡ provincie

Gelderland

Lokale heffingen

De paragraaf Lokale heffingen geeft informatie over de heffingen die we in 2023 inzetten voor het realiseren van ons beleid:

- opcenten motorrijtuigenbelasting
- grondwaterheffing
- provinciale leges
- nazorgheffing stortplaatsen.

Na de tabel met de opbrengsten van de vier verschillende provinciale heffingen en leges geven we toelichting op het beleid en de uitvoering.

Opbrengsten provinciale heffingen (bedragen x € 1 miljoen)

Provinciale heffing	Rekening 2021	Begroting 2022 (na Najaarsnota)	Begroting 2023
Opcenten motorrijtuigenbelasting	230,2	236,7	239,4
Grondwaterheffing	2,3	2,2	2,2
Provinciale leges	1,3	1,0	2,8
Nazorgheffing gesloten stortplaatsen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	233,8	239,9	244,4

Beleid en realisatie provinciale heffingen

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Op grond van artikel 222 van de Provinciewet heffen we opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Deze belastingopbrengst is een grote inkomstenbron en een algemeen dekkingsmiddel. Dit betekent dat we autonoom zijn in de wijze van besteding. De raming en realisatie van de opcenten is de uitkomst van het aantal motorvoertuigen (personenauto's en motoren) vermenigvuldigd met het tarief. Het tarief voor de opcenten is een percentage van in de wet

opgenomen bedragen (de zogenaamde hoofdsommen). De vaststelling van het tarief behoort tot de bevoegdheid van uw Staten. Wijzigingen in het tarief kennen een wettelijke ingangsdatum per 1 januari van het jaar. Op grond van eerdergenoemd wetsartikel is het aantal opcenten voor alle motorrijtuigen gelijk en is er geen onderscheid naar type voertuig mogelijk. Mede omwille van de administratieve eenvoud en beperking van de perceptiekosten, is de heffing en inning van de opcenten wettelijk opgedragen aan de Belastingdienst. De Belastingdienst draagt de geïnde opcenten maandelijks af.

De raming van de opbrengst opcentenheffing baseren we primair op de gegevens die we aan het begin van elk jaar ontvangen van de Belastingdienst. Vervolgens actualiseren we deze raming op basis van de volumegegevens die we halverwege het jaar ontvangen.

In de Najaarsnota 2022 hebben we uw Staten gemeld dat gelet op de onzekerheden, waaronder de mogelijke toename van de elektrische voertuigen ten koste van de voertuigen op fossiele brandstoffen, wij het raadzaam achten om de verhoging voor 2022 (nog) niet structureel door te voeren. Wij kiezen er voorzichtigheidshalve voor om de opbrengst voor 2023 enkel te verhogen met de indexering. Bij de Perspectiefnota 2024 zullen we de situatie opnieuw bezien op basis van de werkelijke afdracht over het jaar 2022 en de volumegegevens per 1 januari 2023.

In de Perspectiefnota 2023 is opgenomen dat de opcenten in 2023 geïndexeerd worden met 2,7%. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2023 een opcententarief geldt van 93,0. Dat is 2,4 opcenten hoger dan in 2022 als gevolg van de jaarlijkse inflatoire aanpassing van de opcentenheffing. Voor de vaststelling van heffingsverordening motorrijtuigenbelasting is een afzonderlijk ontwerpbesluit bij deze Begroting gevoegd.

Rekening houdend met de bovenstaande uitgangspunten voor inflatoire aanpassing van de tarieven vanaf het belastingjaar 2023 verwachten we de volgende opbrengsten:

Verwachte opbrengst opcentenheffing

Jaar	Opbrengst
2023	239,4
2024	245,2
2025	251,3
2026	256,4

De wet bepaalt dat er een maximumtarief voor de opcentenheffing geldt. Dit maximum wordt in de septembercirculaire van het Provinciefonds opgenomen en jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling (de zogenaamde tabelcorrectiefactor). Het maximumtarief voor 2023 op basis van de septembercirculaire 2022 bedraagt 125,8. Met een beoogde heffing van 93,0 is er dus nog sprake van een heffingsruimte van 32,8 opcenten. In 2021 genereerde 1 opcent € 2,57 miljoen aan opbrengst. Dit betekent dat de heffingsruimte afgerond € 85 miljoen bedraagt. In de hierna opgenomen tabel staan enkele tarieven voor de opcentenheffing 2021-2023.

Opcenten motorrijtuigenbelasting (bedragen in € centen)

	2021	2022	2023
Provincie met laagste tarief	67,9	67,9	n.n.b.*
Provincie met hoogste tarief	93,3	94,5	n.n.b.*
Maximale tarief	116,8	118,4	125,8
Tarief provincie Gelderland	89,5	90,6	93,0
* Nog niet bekend. Dit wordt bekend na vaststelling van de Begroting door de provincies.			

Grondwaterheffing

De grondwaterheffing is een belasting op het onttrekken van grondwater en wordt geheven per kubieke meter onttrokken grondwater. Belastingplichtig is iedereen die in Gelderland per kalenderjaar meer dan 100.000 m³ aan het grondwater onttrekt. Het tarief bedraagt (sinds 2010) € 0,013 per m³ onttrokken grondwater. De grondwaterheffing is enkel bedoeld ter dekking van de ten laste van de provincie komende kosten als gevolg van het onttrekken van grondwater (door derden) en is dus geen algemeen dekkingsmiddel. De opbrengsten en de kosten worden geboekt in de voorziening Grondwaterheffing. Dit omdat de geheven middelen daadwerkelijk aan grondwatertaken moeten worden besteed én om het tarief over de verschillende jaren niet te veel te laten fluctueren. Naar verwachting gaat het in 2023 om ongeveer 70 tot 80 bedrijven die in totaal ongeveer 170 miljoen m³ belast onttrekken. Dit leidt tot de totale opbrengst van € 2,2 miljoen.

De ontwikkeling van de kosten die uit de grondwaterheffing via de voorziening egalisatie grondwaterheffing worden betaald, zijn in 2022 niet zo sterk toegenomen dat in 2023 een verhoging van de grondwaterheffing noodzakelijk is. In de Najaarsnota 2022 constateerden we dat we door toenemende droogte een toename zien in kosten van onderzoek en monitoring van grondwater, die leiden tot extra uitgaven vanuit de voorziening egalisatie grondwaterheffing. Naar aanleiding hiervan onderzoeken we in 2023 de in de komende jaren te verwachten besteding vanuit de grondwaterheffing, met

daarbij de vraag of dat tot aanpassing van de grondwaterheffing moet leiden. Hierbij kijken we ook naar de uitvoeringspraktijk van de heffing bij andere provincies. Wij komen daar bij Perspectiefnota 2024 bij u op terug.

Vanwege de invoering van de Omgevingswet is er door uw Staten op 28 september 2022 een nieuwe verordening vastgesteld (PS2022-494), met als naam 'Verordening grondwateronttrekkingsheffing Gelderland'. Er zijn hierin redactioneel-technische wijzigingen gedaan.

Provinciale leges

Op dit moment is de verwachting dat per 1 januari 2023 de Omgevingswet van kracht wordt. Als dit niet het geval is, dan blijft de legesverordening over 2022 van toepassing. In het Statenvoorstel over de Legesverordening 2023 staat hierover meer informatie (PS2022-590).

In 2017 zijn op basis van een aantal uniforme uitgangspunten de leges vastgesteld voor alle diensten waarvoor we leges in rekening kunnen brengen. Sinds die tijd passen we het kostenveroorzakingsprincipe toe. Dit betekent dat de aanvrager de kosten betaalt die wij maken voor het product dat wordt gevraagd en de tarieven zijn gebaseerd op kostprijsberekeningen. Er is in onze legesverordening geen sprake van kruissubsidiëring tussen thema's; de tarieven van het ene thema zijn niet hoger dan de werkelijke kosten om een ander thema te subsidiëren. Er kan binnen een thema wél kruissubsidiëring plaatsvinden, zodat bijvoorbeeld ondernemers en/of kleine particulieren niet de volledige kosten hoeven te betalen. Als dit het geval is, dan wordt dat onder de tabel toegelicht.

De kostprijsberekening is opgebouwd volgens artikel 11 van de Financiële verordening: de gemiddelde tijdsbesteding per werksoort vermenigvuldigd met een uurtarief, waaraan de indirecte kosten/overhead zijn toegevoegd. De uurtarieven voor 2023 zijn (inclusief overhead) € 93, € 105 en € 115 voor de respectievelijke schalen 8, 9 en 10. Voor de Omgevingsdiensten is het uurtarief gebruikt van € 98, zoals dat is opgegeven door de ODRN.

Hieronder staat naast de lasten en de opbrengsten en de kostendekkendheid ook opgenomen hoeveel vergunningen, maatwerkvoorschriften en ontheffingen verwacht worden. In uw Statenvergadering wordt afzonderlijk de Legesverordening 2023 vastgesteld. Dit leidt tot de volgende tabel met de kostendekkendheid:

Legesverordening	Lasten taakvelden	Indirecte kosten	Totale lasten	Leges opbrengsten	Kostendekkend heid
1. Wegen (650 stuks)	€ 71.800	€ 64.700	€ 136.500	€ 136.500	100%
2. Water (31 stuks)	€ 48.100	€ 43.300	€ 91.400	€ 91.400	100%
3. Natuurbescherming (763 stuks)	€ 546.600	€ 491.900	€ 1.038.500	€ 1.038.500	100%
4. Zwemgelegenheden (20 stuks)	€ 12.600	€ 11.400	€ 24.000	€ 24.000	100%
5. Ontgrondingen (20 stuks)	€ 133.800	€ 120.400	€ 254.200	€ 254.200	100%
6. Bouwactiviteiten (83 stuks via Omgevingsdienst)	€ 616.800	€ 0	€ 616.800	€ 616.800	100%
7. Luchtvaart (49 stuks)	€ 9.300	€ 8.400	€ 17.700	€ 17.700	100%
8. Milieuleges Omgevingswet (29 stuks via Omgevingsdienst)	€ 602.400	€ 0	€ 602.400	€ 602.400	100%
9. Wet open overheid (4 stuks)	€ 0	€ 100	€ 100	€ 100	100%
Totaal (1.649 stuks)	€ 2.041.400	€ 740.200	€ 2.781.600	€ 2.781.600	100%

Hieronder volgt een toelichting op de tabel hierboven voor de onderdelen waar bijzonderheden bij zijn:

3. Natuurbescherming

In IPO verband is in het bestuurlijk overleg met het Rijk afgesproken om de kosten van de legalisatie van de PAS-meldingen te verdelen over de 3 betrokken partijen: het Rijk, de provincie en de PAS-melder. De totale kosten van de legalisatie bedragen volgens IPO naar schatting € 4.800, waardoor in 2022 een nieuw artikel in de legesverordening is opgenomen van € 1.600. Het is goed om hiervoor leges op te nemen omdat deze hoge kosten er nu (minimaal) zijn voor deze PAS-meldingen en deze melders anders indertijd een vergunning hadden moeten aanvragen, waar ook kosten tegenover hadden gestaan. De verwachting is dat het voor Gelderland om 200 aanvragen gaat. In 2023 komt vanuit RVO hierover meer duidelijkheid. Hierbij is het de bedoeling dat deze 200 stuks in 2023 in rekening gebracht worden.

Binnen dit onderdeel wordt gebruik gemaakt van kruissubsidiëring: aanvragen door particulieren zijn bewust goedkoper gemaakt. Dit wordt binnen dit

onderdeel opgelost (betreft artikel 2.11.1a en 2.11.1b en 2.11.1c van de legesverordening).

De stijging bij dit onderdeel wordt daarnaast veroorzaakt doordat er meer vergunningsaanvragen verwacht worden in 2023.

5. Ontgrondingen

Binnen dit onderdeel wordt gebruik gemaakt van kruissubsidiëring: kleinere ontgrondingen (tot 250.000 m³) zijn bewust goedkoper gemaakt. Dit wordt binnen dit onderdeel opgelost (betreft artikel 2.7.a tot en met 2.7.e van de legesverordening).

Doordat er meer én grotere aanvragen verwacht worden voor ontgrondingen stijgt deze post in 2023.

6. Bouwactiviteiten

Binnen dit onderdeel wordt gebruik gemaakt van kruissubsidiëring: kleinere bouwwerken (tot € 500.000) zijn bewust goedkoper gemaakt. Dit wordt binnen dit onderdeel opgelost (betreft artikel 2.12.a tot en met 2.12.e van de legesverordening).

Zowel Milieuleges als Bouwactiviteiten lopen via de Omgevingsdienst. Hierbij zijn de indirecte lasten al in het uurtarief van de ODRN versleuteld en zijn onze indirecte kosten € 0.

8. Milieuleges en de invoering van de Omgevingswet

Als de Omgevingswet niet per 1 januari 2023 wordt ingevoerd, zullen de legesopbrengsten van € 602.400 niet gerealiseerd worden. Zowel Milieuleges als Bouwactiviteiten lopen via de Omgevingsdienst. Hierbij zijn de indirecte lasten al in het uurtarief van de ODRN versleuteld en zijn onze indirecte kosten € 0.

9. Wet open overheid

Dit nieuwe leges in Gelderland. Volgens de Wet open overheid mogen leges gevraagd worden voor papieren kopieën. Andere provincies (en gemeenten) vragen al langere tijd leges voor papieren kopieën. Per zwart-wit A4 wordt € 0,05 gevraagd met een minimum van € 25. De bedoeling is om aan te moedigen dat de verstrekking digitaal zal gaan.

In deze tabel staat een opbrengst van € 100. Deze is niet opgenomen in onze financiële begroting omdat dit een te klein bedrag is.

Nazorgheffing gesloten stortplaatsen

Op grond van de Wet milieubeheer zijn provincies verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg van stortplaatsen waar vanaf 1 september 1996 afval is gestort. Om de kosten hiervan te kunnen dekken, leggen we een heffing op aan de exploitanten van de nog niet gesloten stortplaatsen. Deze heffing baseren we op het bedrag dat nodig is om de eeuwigdurende nazorg te kunnen betalen (doelvermogen). De verkregen middelen storten we direct in het Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland. Dit fonds is een aparte rechtspersoon (zie de paragraaf Verbonden partijen onder de kop 'overige participaties') en heeft een openbare (meerjaren)begroting en jaarrekening. Daarin wordt onder meer ingegaan op het benodigd doelvermogen en de ontwikkeling van het tarief. Deze documenten en de hoogte van het tarief worden vastgesteld door uw Staten.

Omdat wij de nazorgheffing opleggen, vermelden we deze heffing hier. Maar de nazorgheffing heeft geen gevolgen voor de provinciale Begroting. Daarom staat in de tabel Opbrengsten provinciale heffingen 'niet van toepassing'.

Lastendruk

De belastingdruk van de provincie wordt vooral veroorzaakt door de heffing van de opcenten motorrijtuigenbelasting. De tabel hierna geeft een indicatie van de jaarlijkse last voor bezitters van een auto. In de tabel zijn de tarieven voor enkele categorieën auto's opgenomen.

Opcentenheffing voor de bezitter van een auto per kalenderjaar (bedragen afgerond in hele €)

	2021	2022	2023
Kleine auto (tussen 950-1.050 kg)	164	166	170
Middenklasser (tussen 1.150-1.250 kg)	248	251	257
Zwaardere klasse (tussen 2.250-2.350 kg)	712	721	740

Opcentenheffing voor enkele gewichtsklassen (per kalenderjaar en afgerond in hele euro's)

Kwijtscheldingsbeleid

Voor onze belangrijkste belasting, de opcenten motorrijtuigenbelasting, is het wettelijk gezien niet mogelijk om een kwijtscheldingsbeleid te voeren. Voor de

grondwaterheffing, nazorgheffing en de provinciale leges verlenen we geen kwijtschelding. Dit is opgenomen in de bijbehorende verordeningen. De reden hiervoor is dat deze aanvragen met name door bedrijven gebeuren.